

Interview Maud Beunis

In gesprek met Maud Beunis, coördinator bij Stichting Vrijwilligers Terminale Zorg, over de inzet van vrijwilligers bij palliatieve patiënten en hun deelname aan het Netwerk Palliatieve Zorg Haaglanden.

Maud werkt ruim twee jaar als coördinator bij Vrijwilligers Terminale Zorg. Ze heeft een achtergrond in communicatie en is in eerste instantie gestart om de naamsbekendheid van de organisatie te vergroten. Vanwege een overlijden in persoonlijke kring, sprak de organisatie haar direct aan. Vanuit de opdracht om de naamsbekendheid te vergroten, is zij zich inmiddels ook steeds meer bezig gaan houden met cliënt- en vrijwilligerszaken. Als coördinator is zij een spin in het web, waarbij ze o.a. aanspreekpunt is voor de cliënten, de naasten, de vrijwilligers en de professionele zorg.

“Ik onderhoud nauw contact met onze vrijwilligers, de cliënten en de naasten. Bij iedere aanmelding ga ik zelf op intake, zodat ik een goede persoonlijke match kan maken tussen onze vrijwilligers en de cliënt. Het begeleiden van dat traject en alle zaken daaromheen, zoals PR, communicatie, voorlichtingen, vergaderingen en het contact onderhouden met gemeenten, worden allemaal door mij als coördinator opgepakt. Ik vind het fijn om vanuit mijn rol als coördinator iets te kunnen betekenen voor mensen.”

Kun je omschrijven wat jullie als Vrijwilligers Terminale Zorg doen?

Wij zijn er voor mensen in de laatste levensfase die thuis of in het verpleeghuis wensen te overlijden. Onze getrainde vrijwilligers* staan de cliënt en de naasten bij die woonachtig zijn in de gemeenten Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Rijswijk en Wassenaar. Dat doen zij door tijd, aandacht en een luisterend oor te bieden. Op basis van de wensen en behoeften van de cliënt en de naasten wordt afgestemd welke ondersteuning een vrijwilliger kan bieden. Dat kan praktische ondersteuning zijn, maar ook een praatje of het waken bij de cliënt. Wij zijn er ter ondersteuning van de ander.

Wat motiveert de vrijwilligers om zich voor de ander in te zetten?

Vrijwilligers hebben vaak zelf al iets meegemaakt of hebben een zorgachtergrond. Ze willen iets extra's betekenen voor de ander en hebben daar een intrinsieke motivatie voor. Bij iedere inzet krijgt de vrijwilliger te maken met het stervensproces en de dood. Hoewel dit zwaar kan zijn, geeft het onze vrijwilligers kracht om te zien wat hun inzet voor de cliënt en de naasten betekent. De cliënt en de naasten kunnen voelen dat er iemand voor hen is en dat ze er niet alleen voor staan. Daarnaast geeft het de naasten wat rust en tijd, zodat ze kracht en energie op kunnen doen om het langer vol te houden om voor hun dierbare te zorgen. Naasten nemen vanzelfsprekend de verzorging op zich, maar het zorgen voor een dierbare in de laatste levensfase is niet alleen emotioneel zwaar. Als de zorgafhankelijkheid toeneemt, wordt het voor de naasten ook fysiek zwaar.

Ik zie dat het per vrijwilliger verschilt hoe ze het volhouden dit vrijwilligerswerk te kunnen doen. De een zoekt regelmatig contact met mij als coördinator, terwijl de ander zijn hart zo nu en dan thuis lucht. Vanuit Vrijwilligers Terminale Zorg bieden we daarnaast zes scholingen per jaar aan, waarmee we de vrijwilligers steun en kennis bieden. Deze scholingen organiseer ik samen met een scholingscommissie, waar verschillende vrijwilligers lid van zijn.

De maatregelen tegen corona brengen beperkingen met zich mee. Hoe beleven de cliënten, de naasten en de vrijwilligers deze periode?

Als coördinator heb ik iedere vrijwilliger gesproken om te horen of diegene in deze periode ingezet wil worden. Op dit moment is de helft van onze vrijwilligers inzetbaar. Gelukkig hebben we nog steeds alle hulpvragen kunnen beantwoorden. Er is wel een speciaal protocol opgesteld, waarbij we proberen met beschermingsmiddelen de ondersteuning op gepaste afstand te bieden. Soms gaat dat niet als iemand bijvoorbeeld naar de wc moet. Om ook op onze vrijwilligers te passen, hebben we echter afgesproken dat de inzet van een vrijwilliger niet wordt gestart of moet stoppen op het moment dat de cliënt of een naaste corona heeft. Dat is heel lastig, maar we hebben dit tot nu toe slechts een enkele keer meegemaakt. In dat soort situaties hebben we gekeken wat wel nog mogelijk was, bijvoorbeeld dat onze vrijwilliger telefonisch contact hield. De steun die de vrijwilliger op deze manier kon bieden, werd alsnog door de cliënt en de naasten als heel prettig ervaren.

Jullie organisatie is lid van het Netwerk Palliatieve Zorg Haaglanden. Wat zijn jullie ervaringen als lid van het netwerk?

Wij zijn er voor mensen die thuis of in het verpleeghuis willen sterven. Netwerkwijk is in deze situaties heel belangrijk, omdat er vaak zorg op maat wordt geleverd. Je kunt daarbij als huisarts of als wijkverpleging niet in je eentje de complete zorg bieden. Samenwerking met anderen is dus heel belangrijk, waarbij de inzet van onze vrijwilligers als een aanvulling kan dienen op de professionele zorg.

Binnen het Netwerk Palliatieve Zorg ontmoeten wij andere organisaties en leren we elkaar kennen. We horen wat anderen doen en kunnen gemakkelijker afstemming zoeken. Voor ons is het belangrijk dat anderen ons op deze manier ook goed leren kennen, zodat ze weten wat de inzet van onze vrijwilligers kan bijdragen. We zien nog te vaak dat mensen niet van onze organisatie op de hoogte zijn of niet tijdig hebben gesproken over de hulpvraag die ze bij ons neer zouden willen leggen. Als zorgverleners ons kennen, kunnen zij bijdragen aan het verlagen van de drempel voor cliënten en naasten om een beroep op ons te doen. Overigens kan iedereen, zowel een hulpverlener als de cliënt of naaste zelf, een aanmelding bij ons indienen.

Daarnaast zie ik het netwerk als een verbinder van alle partijen in de regio Haaglanden die zich met palliatieve zorg bezighouden. Er wordt informatie gedeeld over ontwikkelingen in de palliatieve zorg en er wordt in gezamenlijkheid gestart met projecten om de palliatieve zorg in de regio te verbeteren. Wij staan daar volledig achter en werken daar heel graag aan mee.

Mag ik je tot slot vragen wat de belangrijkste boodschap is die je wilt meegeven aan de lezers van dit interview?

Ik zou aan iedereen mee willen geven om goed te kijken naar de wensen en de behoeften van de cliënt en de naasten. Vanuit deze behoeften zouden we in gezamenlijkheid de juiste ondersteuning en zorg moeten bieden. Vanuit Vrijwilligers Terminale Zorg dragen we daar heel graag ons steentje aan bij.

* Een vrijwilliger krijgt na de aanmelding altijd een intakegesprek en een basistraining, zodat we hem of haar zo goed mogelijk voorbereiden op de inzet bij een cliënt en de naasten.